

Цвігун А.Т.

доктор сільськогосподарських наук, завідувач кафедри технології виробництва, переробки і стандартизації продукції тваринництва, Подільський державний аграрно-технічний університет м. Кам'янець-Подільський

Василь Іванович Кімаковський – яскрава особистість та талановитий вчений і педагог

Василь Іванович Кімаковський народився 4 червня 1937 року в селі Тимків Новоушицького району Хмельницької області, яке розкинулось у мальовничому каньйоні річки Ушиця, оточене з усіх боків пагорбами, вкритими лісом. Тут пройшло дитинство, на роки якого припала війна, післявоєнний голод і розруха. У 1954 році закінчив розташовану у селі Косиківці, за 7 кілометрів від дому, середню школу, в якій потім став працювати вчителем-масовиком. Василь був різнобічно обдарованим юнаком, дуже любив співати, гарно малював.

Любов до рідної землі та жага знань привели його у 1955 році на щойно відкритий зоотехнічний факультет Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту, який закінчив у 1960 році, отримавши спеціальність вченого зоотехніка.

Після закінчення інституту працював головним зоотехніком радгоспу “Комінтерн” Ярмолинецького району, потім (1960-1962 рр.) учбовим майстром по зоотехнії Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту, з 1962 по 1964 роки асистентом кафедри спеціального тваринництва.

Після навчання в аспірантурі під керівництвом професора І.І. Задерія, у 1968 році в Одеському сільськогосподарському інституті захистив кандидатську дисертацію на тему “Деякі показники вуглеводно-жирового та газоенергетичного обміну у великої рогатої худоби при згодовуванні

сечовини” за спеціальністю “Фізіологія тварин і людини”. Працював на кафедрі спеціального тваринництва на посадах асистента, старшого викладача, доцента. У 1978 році присвоєне вчене звання доцента. У 1980 році обраний на посаду завідувача кафедри годівлі і розведення сільськогосподарських тварин, у 1987 році переобраний на посаду завідувача кафедри годівлі сільськогосподарських тварин. За час роботи в інституті викладав дисципліни “Птахівництво”, “Рибництво”, “Бджільництво”, “Годівля сільськогосподарських тварин” [3].

З 1977 по 1979 і з 1984 по 1986 роки перебував у закордонному відрядженні в Республіці Куба як спеціаліст-консультант Національного науково-дослідного інституту тваринництва в Республіці Куба, у складі колективу викладачів в Гаванському сільськогосподарському інституті. У цей період сприяв розвитку і становленню науки годівлі сільськогосподарських тварин в кормових умовах Республіки Куба. Підготував 7 аспірантів, які захистили дисертації у 1980-1989 роках.

Читав лекції для аспірантів і стажистів з найбільш актуальних питань годівлі сільськогосподарських тварин у Гаванському Вищому інституті сільськогосподарських наук. Брав участь у розробці Національної програми по збільшенню виробництва і розширенню використання в тваринництві Республіки Куба кінграсу і продуктів його переробки як джерела зелених кормів в сухий період року.

Був постійним президентом ради по захисту кандидатських дисертацій в науково-дослідному інституті тваринництва м. Гавана. Надавав допомогу редакції національного журналу по тваринництву “Revista Cubana de Ciencia Agricola” – перекладав з іспанської і редагував резюме наукових статей, перелік яких займає 65 сторінок. Був учасником Панамериканських конгресів з розвитку тваринництва в країнах Латинської Америки – виступав з доповідями та науковими статтями.

У своїх наукових дослідженнях Василь Іванович вивчав вплив синтетичних азотовмісних небілкових кормових добавок на організм жуйних

тварин; газообмін та використання енергії в організмі великої рогатої худоби; виготовлення та використання в раціонах корів різноманітних монокормів; впровадження прогресивних технологій заготівлі кормів; ведення галузі бджільництва; біоенергетичної оцінки різних технологій виробництва кормів та продукції тваринництва; брав участь у визначенні біогеохімічних зон Хмельницької, Чернівецької та Закарпатської областей; проводив дослідження поживності і хімічного складу кормів зони Поділля [1].

Працюючи завідувачем кафедри, велику увагу приділяв методичному забезпеченню навчального процесу, оформленню тематичних стендів з годівлі тварин та технології кормів, бджільництва. За його ініціативи і під безпосереднім методичним керівництвом на кафедрі запроваджений і став широко використовуватися респіраційний метод досліджень.

Надав практичну допомогу і методичне керівництво при підготовці розділів дисертацій по газоенергетичному обміну Е.Г. Кузовенковій, Л.О. Севернюк, М.Н. Вовк, А.А. Пахолку, Г.Г. Шатковській, В.І. Іустінову, Г.І. Алдоній, А.Т. Цвігуну.

За період наукової і педагогічної діяльності опублікував понад 70 наукових праць, багато методичних рекомендацій. За підсумками наукової роботи під час відрядження до Національного науково-дослідного інституту тваринництва в Республіці Куба були видані дві монографії.

Основними своїми працями Василь Іванович Кімаковський вважав:

1. Кимаковский В.И. Сельскохозяйственный словарь-справочник (глоссарий). В 5-ти томах. Русско-испано-английский. Гавана: Изд. “Эдика” Национального института животноводства (ИКА), 1986. – 1062 с.

2. Механизм действия мочевины, скармливаемой крупному рогатому скоту // Сборник научных трудов Каменец-Подольского сельскохозяйственного института, т. X. – Кишинев, 1968. – С. 38-59, 86-104, 117-132.

3. Методика количественного определения травы, поедаемой животными на пастбище: Методическое руководство для аспирантов. –

Гавана: Изд. “Эдика” Национального института животноводства (ИКА), 1978. – 36 с. (на испанском и русском языках).

4. К методике определения общей переваримости рациона, коэффициента полезного действия корма и распределения энергии в организме: Методическое руководство для аспирантов. – Гавана : Изд. “Эдика” Национального института животноводства (ИКА), 1978. – 38 с. (на испанском и русском языках).

5. Зоотехнический анализ и оценка энергетической питательности кормов и рационов: Рабочая тетрадь для проведения лабораторно-практических занятий и пособие по самостоятельной работе студентов стационарной и заочной формы обучения специальностей 1206 и 1507 : Издание КПСХИ. – Каменец-Подольский, 1988. – 100 с.

6. Хімічний склад і поживність кормів Хмельницької області, мінеральні, вітамінні добавки, комбікорми, премікси і БМВД: Методичні рекомендації для студентів, спеціалістів сільського господарства, слухачів ФПК. – Кам’янець-Подільський, 1989. – 82 с.

Нагороджений медаллю “За доблестный труд” з нагоди 100-річчя з дня народження В.І. Леніна, понад 30-ма грамотами за професійну діяльність та художню самодіяльність.

Перелік використаних джерел:

4. Бучковська В.І. Розвиток зоотехнічної науки Центрального Поділля України у ХХ столітті: дис. канд. с.–г. наук: 06.04.01 / Бучковська Віта Іванівна. – Кам’янець–Подільський, 2008. – 217 с.

5. Бучковська В.І. Наукова спадщина зооінженерного факультету КПСГІ 80–х років ХХ століття // Наук. вісн. Львівського НУВМБ ім.С.З. Гжицького. – 2007. – Т.9. – №3(34). – Ч.3. – С. 26–29.